

drs. L.W. Verhoef
 registeraccountant
 Kersengaard 13
 3962 JR Wijk bij Duurstede

telefoon: 0343-572055/06-20815670
 email: lwverhoef@hetnet.nl

Wijk bij Duurstede, 20 november 2014

Provinciale Staten van
 provincie Zeeland
 Postbus 6001
 4330 LA Middelburg

Betreft: Begroting 2015 van provincie Zeeland

Geachte Staten,

Voor u als Provinciale Staten is de begroting van uw provincie een uiterst belangrijk document. Op basis van de begroting beslist u over de hoogte van de provinciale belastingen en heffingen en over het wel of niet doorgaan van belangrijke activiteiten. Met de begroting geeft u (al dan niet) toestemming aan het provinciebestuur tot het uitvoeren van de in de begroting vermelde activiteiten en tot het uitgeven van de daarvoor in de begroting opgenomen gelden. Ook voor de (geïnteresseerde) burgers is de begroting belangrijk. Met de begroting legt u samen met het provinciebestuur rekening en verantwoording af aan de burgers over de voorgenomen aanwending van de belastingmiddelen. Het is dus erg belangrijk dat de begroting betrouwbare informatie bevat.

De Begroting 2015 van provincie Zeeland is misleidend en is niet betrouwbaar!

Ik doe al enige jaren onderzoek naar jaarrekeningen en begrotingen van gemeenten en provincies. Mijn conclusie is dat de jaarrekeningen en begrotingen van veel gemeenten en provincies onbetrouwbaar en dus misleidend zijn. Wat betreft de jaarrekeningen: ondanks de goedkeurende accountantsverklaringen daarbij die het tegendeel beweren.

Veelal geldt dat voor de presentatie van de baten en de lasten en het saldo daarvan. Het geldt veelal ook voor de presentatie van de financiële positie.

Het geldt ook voor de jaarrekeningen van provincie Zeeland. Het geldt ook voor de Begroting 2015 van Zeeland.

Ik maak bij deze begroting de volgende opmerkingen:

1. In het begrotingsboekwerk wordt gesteld en/of gesuggereerd dat de Begroting 2015 sluit met een nadelig saldo van begrote opbrengsten en kosten van € 725.000. Echter, niets is minder waar!
2. Het WERKELIJKE saldo van de begrote opbrengsten en kosten is NADELIG € 12,3 miljoen. Het werkelijke saldo van de baten en de lasten volgt uit een vermogensvergelijking, d.w.z. het werkelijke saldo van de opbrengsten en de kosten over 2015 is gelijk aan de toename of afname van het Eigen vermogen in 2015.
 Uit de vermogensvergelijking (met gegevens van pagina 154 en bijlage 5.3) volgt:
 Eigen vermogen per 31.12.2015: € 108.717.000
 Eigen vermogen per 31.12.2014: € 120.982.000
 De Begroting 2015 heeft een NADELIG SALDO van € 12.265.000

N.B. Wat in bijlage 5.3 telkens als totaal van de reserves is vermeld, is onjuist; de bedragen dienen gecorrigeerd te worden met wat op pagina 154 als "resultaat na bestemming" van de betreffende jaren wordt vermeld (2014: € 738.000, 2015: -€ 725.000, 2016: € 392.000, 2017: € 292.000, 2018: € 175.000).

3. Met de gegevens van pagina 154 en bijlage 5.3 en de jaarrekening 2013 valt ook het verwachte saldo van de opbrengsten en de kosten over 2014 te berekenen.
 Uit de vermogensvergelijking volgt:
 Eigen vermogen per 31.12.2014: € 121.720.000
 Eigen vermogen per 31.12.2013: € 135.461.000
 2014: verwacht NADELIG SALDO € 13.741.000

Het provinciebestuur verwacht dus een nadelig saldo van opbrengsten en kosten over 2014 van € 13,7 miljoen. Was u dat al medegedeeld? Hoe verhoudt dit bedrag zich tot de door u

goedgekeurde begroting(swijzigingen)?

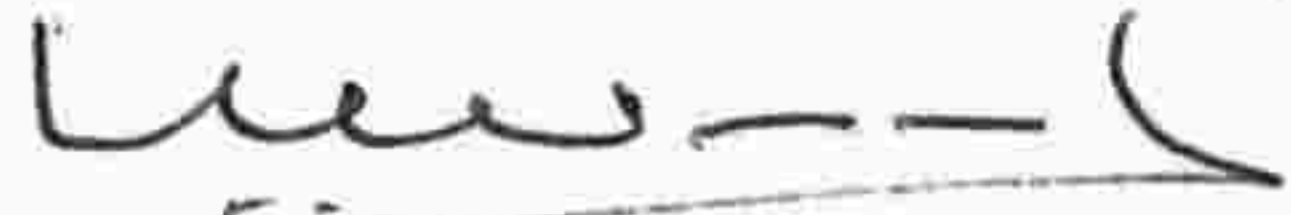
4. Met mijn brieven aan u in de afgelopen jaren liet ik u telkens weten dat uw jaarrekeningen eveneens misleidend zijn. Het provinciebestuur deed het in de jaarrekeningen van de afgelopen twee jaar (periode 2012-2013) voorkomen of de provincie in deze periode een voordelig saldo van opbrengsten en kosten had van € 18,5 miljoen. In werkelijkheid leed de provincie in deze periode een verlies van € 46,2 miljoen. Tezamen met het verwachte verlies over 2014 van € 13,7 miljoen zal de provincie in de jaren 2012-2014 een verlies geleden hebben van € 59,9 miljoen.
5. De verliezen van de periode 2012-2014 betekenen dat er dus in deze periode € 59,9 miljoen meer is uitgegeven dan er werd ontvangen. Deze € 59,9 miljoen zijn uiteraard geleend bij financiële instellingen. De verliesfinanciering betekent een rentelast van (bij 4% rente) $4\% \times € 59,9 \text{ miljoen} = € 2,4 \text{ miljoen}$. Wanneer u de Begroting 2015 ongewijzigd goedkeurt, stijgen de rentelasten van de komende jaren wat betreft de verliesfinanciering, met $4\% \times € 12,3 \text{ miljoen} = € 0,5 \text{ miljoen}$ naar € 2,9 miljoen per jaar.
6. Bovenstaande cijfers krijgen reliëf als men bedenkt dat de opbrengst van de opcenten Motorrijtuigenbelasting volgens de begroting in 2015 een bedrag zal zijn van € 35,5 miljoen. Hiervan is de eerste € 2,9 miljoen alleen al nodig voor de rentelasten vanwege de financiering van de verliezen van de jaren 2012-2015.
7. Door de verliezen van de afgelopen jaren is het vermogen (in jaarrekeningtaal: het Eigen vermogen) van de provincie sterk afgenomen. Wanneer u de begroting 2015 ongewijzigd goedkeurt, zal het vermogen nog verder afnemen. Het vermogen van de provincie bedroeg per 01.01.2012 € 181,7 miljoen, per 31.12.2013 nog € 135,5 miljoen en zal na de verwachte/begrote verliezen van 2014 en 2015 per 31.12.2015 nog € 109,5 miljoen bedragen, een afname in de periode 2012-2015 van € 72,2 miljoen, oftewel een afname van 40%. Uit de gegevens van pagina 154 en bijlage 5.3 blijkt dat het ingezette beleid zal leiden tot verliezen in 2016 van € 8,3 miljoen, in 2017 van € 4,0 miljoen en in 2018 van € 6,8 miljoen, tezamen € 19,1 miljoen, waardoor het vermogen verder zal afnemen van € 109,5 miljoen per 31.12.2015 naar € 90,4 miljoen per 31.12.2018, en waardoor de schulden en de rentelasten navenant zullen stijgen vanwege de extra verliesfinanciering van dezelfde € 19,1 miljoen ($4\% \times € 19,1 \text{ miljoen} = € 0,8 \text{ miljoen}$).
8. In de begroting komen ongetwijfeld dezelfde fouten voor als die ik reeds signaleerde in de jaarrekeningen van de afgelopen jaren en waarvoor ik u met mijn brieven herhaaldelijk gewaarschuwd heb. Het betekent dat kosten als afschrijvingskosten, personeelskosten en verschillende onderhoudskosten verkeerd in de begroting zijn opgenomen. Het betekent dat wat als financiële positie wordt gepresenteerd, niet de financiële positie is.
9. Door het hele begrotingsboekwerk heen komt heel veel allemaal faliekante ONZIN voor over een "resultaat" dat het resultaat niet is, en bijvoorbeeld over reserves, voorzieningen, treasury, weerstandsvermogen en weerstandscapaciteit e.d. Deze nonsens zet de (niet ervaren) statenleden en andere gebruikers geweldig op het verkeerde been. Dit is ook strijdig met de wettelijke voorschriften, i.c. het BBV (Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten), dat in artikel 3 een begroting eist die voor statenleden en gemeenteraadsleden begrijpelijk is.
10. Volgens de van toepassing zijnde wettelijke bepalingen (i.c. het BBV), die er op de eerste plaats zijn ter bescherming van de staten- en gemeenteraadsleden, moet de begroting zodanig gepresenteerd worden dat de lezer, en in het bijzonder IEDER statenlid, zich een "verantwoord oordeel" kan vormen over wat er financieel aan de hand is (art 3). De begroting voldoet dus in het geheel niet aan deze eis.
Volgens hetzelfde BBV moet de begroting per onderscheiden programma inzicht geven in:
 - a. de doelstellingen, in het bijzonder de beoogde maatschappelijke effecten;
 - b. de wijze waarop ernaar gestreefd zal worden die effecten te bereiken.U moet zelf beoordelen of u dit (in voldoende mate) in de voorliggende begroting vindt.

Conclusie

Eerst moet het provinciebestuur de Begroting 2015 opnieuw maken. Pas DAARNA, als alles klopt en volledig is, kan en mag op verantwoorde wijze over de begroting besloten worden!

Graag was ik u weer van dienst.

Met vriendelijke groet,

~~L.W. Verhoef~~